

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 1653/2004

z 21. septembra 2004,

ktorým sa na základe nariadenia Rady (ES) č. 58/2003 o štatúte výkonných agentúr, poverených určitými úlohami týkajúcich sa riadenia programov Spoločenstva, stanovuje vzorové finančné nariadenie pre výkonné agentúry

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 58/2003 z 19. decembra 2002 o štatúte výkonných agentúr, poverených určitými úlohami týkajúcich sa riadenia programov Spoločenstva⁽¹⁾ a najmä na jeho článok 15,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

so zreteľom na stanovisko Rady,

so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov,

keďže:

(1) Nariadenie (ES) č. 58/2003 ustanovilo štatút výkonných agentúr, poverených určitými úlohami týkajúcimi sa riadenia programov Spoločenstva, a ktorých vytvorenie bolo zverené Európskej komisii.

(2) Tieto výkonné agentúry (ďalej len „agentúry“) budú mať právnu subjektivitu a vlastný prevádzkový rozpočet, ktorého výkon sa v súlade s článkom 15 nariadenia (ES) č. 58/2003 riadi týmto vzorovým finančným nariadením. Napriek tomu, že Komisia preniesla na agentúry úlohy rozpočtového výkonu operačných úverov, ktoré sa vzťahujú na programy Spoločenstva, tieto úvery zostávajú začlenené do všeobecného rozpočtu a riadia sa nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o finančnom nariadení platnom pre všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev⁽²⁾ (ďalej len „všeobecné finančné nariadenie“).

(3) V súlade s článkom 15 nariadenia Rady (ES) č. 58/2003 pokrýva prevádzkový rozpočet výkonných agentúr výdavky na prevádzku výkonnej agentúry na rozpočtový rok.

(4) V súlade s nariadením (ES) č. 58/2003 je vhodné prijať vzorové finančné nariadenie, ktoré sú agentúry povinné aplikovať pri spravovaní ich prevádzkových úverov a ktorých obsah sa musí čo najviac približovať všeobecnému finančnému nariadeniu. V prípade, že vzorové finančné nariadenie výslovne neustanovuje pravidlá, uplatňujú sa ustanovenia všeobecného finančného nariadenia a nariadenia Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002 o pravidlách vykonávania nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, ustanovujúceho finančné nariadenie platné pre všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev⁽³⁾.

(5) Je potrebné znovu potvrdiť rešpektovanie základných princípov rozpočtového práva (jednotnosť, všeobecnosť, špecializácia a zročnosť), ako aj princípy rozpočtovej pravdivosti, rovnováhy, účtovnej jednotky, dobrého finančného hospodárenia a transparentnosti.

(6) V personálnej oblasti musia agentúry rozlišovať medzi dočasnými zamestnancami, tvoriacimi zoznam výkonných zamestnancov, ktorý schvaľuje rozpočtový úrad, a úvermi umožňujúcimi odmeňovanie ostatných kategórií úradníkov zamestnaných na základe znovu obnoviteľnej zmluvy.

(7) Je nutné určiť právomoci a zodpovednosť účtovníka a príkazcu agentúry ako finančných aktérov, ktorí musia podliehať štatútu zamestnancov Európskych spoločenstiev, ako aj určiť podmienky, na základe ktorých môže príkazca preniesť svoju právomoc rozpočtového výkonu.

(8) Je vhodné zabezpečiť príkazcovi širokú autonómiu pri riadení. Musí mať úplnú voľnosť pri prevodoch za podmienky, že bude informovať riadiaci výbor, ktorý musí mať právo na vyjadrenie nesúhlasu do jedného mesiaca.

(9) V súlade s článkom 20 ods. 2 nariadenia (ES) č. 58/2003 vykonáva vo výkonných agentúrach funkciu vnútorného audítora vnútorný audítor Komisie. Vnútorný audítor Komisie je povinný voči výkonným agentúram vykonávať rovnaké funkcie ako tie, ktoré mu na základe všeobecného finančného nariadenia prislúchajú voči Komisii. Okrem toho, tak ako je to v prípade príkazcov v Komisii, príkazca agentúry musí mať právo poradiť sa v oblasti odhadu rizika so svojim vlastným vnútorným audítorom.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 11, 16.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 357, 31.12.2002, s. 1.

(10) Časový harmonogram na zostavenie prevádzkového rozpočtu, predloženie účtov a splnenie záväzkov je každá výkonná agentúra povinná rešpektovať ustanovenia nariadenia (ES) č. 58/2003, všeobecného finančného nariadenia. Úrad pre splnenie záväzkov prevádzkového rozpočtu výkonných agentúr je ten istý úrad ako pre všeobecný rozpočet.

(11) Účtovné pravidlá uplatňované agentúrami musia umožniť konsolidáciu s účtami Komisie. Musia byť prijaté účtovníkom Komisie analogicky s článkom 133 všeobecného finančného nariadenia. Kontrolu účtov agentúry zabezpečí Dvor audítorov.

(12) Je vhodné, aby sa na inštanciu uvedenú v článku 66 odsek 4 všeobecného finančného nariadenia, ktorá bola vytvorená Komisiou na účel zhodnotenia protiprávnosti, mohla obrátiť každá agentúra tak, aby sa jednotlivé zhodnotenia týkali vždy rovnakého správania.

(13) V oblasti verejných trhov vykonávaných na vlastný účet platia pre prevádzkový rozpočet agentúr rovnaké požiadavky ako pre Komisiu. V tomto ohľade stačí odkázať na všeobecné finančné nariadenie.

(14) Nie je potrebné určiť ustanovenia v oblasti udeľovania dotácií, pretože agentúry nemôžu udeľovať dotácie z ich prevádzkového rozpočtu, ktorý je určený výhradne na pokrytie administratívnych výdavkov.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

HLAVA I

PREDMET

Článok 1

Toto nariadenie určuje základné pravidlá platné pre zostavenie a spravovanie prevádzkového rozpočtu (ďalej len „rozpočet“) agentúr uvedených v nariadení (ES) č. 58/2003 (ďalej len „agentúry“ alebo „agentúra“).

Článok 2

Pre všetky aspekty týkajúce sa prevádzky výkonných agentúr, ktoré nie sú výslovne určené týmto nariadením, platia mutatis mutandis ustanovenia nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 (ďalej len „všeobecné finančné nariadenie“) a nariadenia (ES, Euratom) č. 2342/2002.

HLAVA II

ROZPOČTOVÉ PRINCÍPY

Článok 3

Za podmienok určených týmto nariadením dodržiava zostavenie a spravovanie rozpočtu princíp jednotnosti a pravdivosti rozpočtu, zročnosti, rovnováhy, účtovnej jednotky, všeobecnosti, špecializácie, dobrého finančného riadenia a transparentnosti.

KAPITOLA 1

Princíp jednotnosti a pravdivosti rozpočtu

Článok 4

Rozpočet je akt, ktorým sa pre každý rozpočtový rok určuje a povoľuje suma príjmov a nutných výdavkov agentúry.

Článok 5

Príjmy agentúry zahŕňajú dotáciu udeľovanú Spoločenstvom a iné prípadné príjmy vrátane príjmov vymedzených v článku 15.

Výdavky zahŕňajú výdavky na prevádzku agentúry a v prípade potreby aj výdavky financované z príjmov vymedzených v prvom odseku.

Článok 6

Príjmy a výdavky môžu byť vykonané len započítaním do položiek rozpočtu.

Rozpočet nemôže obsahovať žiaden úver, ktorý nezodpovedá nutnému výdavku.

Žiaden výdavok nemôže byť vykonaný ani predpísaný mimo rámec rozpočtom povolených úverov.

KAPITOLA 2

Princíp zročnosti

Článok 7

Úvery začlenené do rozpočtu sa povoľujú na obdobie jedného rozpočtového roka, ktorý začína 1. januárom a končí 31. decembrom.

Úvery začlenené do rozpočtu sú nerozložené úvery.

Prevádzkové výdavky vyplývajúce zo zmlúv platných pre obdobie dlhšie ako rozpočtový rok, z dôvodu miestnych zvyklostí alebo dodávky materiálu sú započítané do rozpočtu za rozpočtový rok, v ktorom sú vykonané.

Článok 8

Príjmy agentúry sa počítajú v rámci rozpočtového roku na základe súm inkasovaných počas rozpočtového roka. Na ich základe dochádza k otvoreniu úverov v rovnakej výške.

Úvery udelené počas rozpočtového roku môžu byť použité len na pokrytie výdavkov vynaložených a uhradených počas tohto rozpočtového roku a na pokrytie súm záväzkov predošlého rozpočtového roku.

Článok 9

Úvery nepoužité do konca rozpočtového roku, v ktorom boli zaregistrované, sú zrušené.

Úvery zodpovedajúce záväzkom, ktoré sa pravidelne zjednávajú na konci rozpočtového roku, sú zo zákona prevedené do nasledovného rozpočtového roku. Prevedené úvery, ktoré sa nepoužijú do 31. marca rozpočtového roku N+1, sú automaticky zrušené. Účtovníctvo umožňuje rozlišovať takto prevedené úvery.

Úvery súvisiace s personálnymi výdavkami nemôžu byť prevedené.

Úvery dostupné do 31. decembra zodpovedajúce vymedzeným príjmom uvedeným v článku 15 sa môžu zo zákona previesť. Dostupné úvery zodpovedajúce vymedzeným prevedeným príjmom sa musia použiť prednostne.

Článok 10

Hneď ako je rozpočet definitívny, úvery uvedené v rozpočte je možné použiť s účinnosťou od 1. januára.

Výdavky na bežné riadenie môžu byť však od 15. novembra každého roka vopred uhradené z úverov naplánovaných na nasledujúci rozpočtový rok. Tieto zálohy nemôžu prekročiť štvrtinu úverov uvedených v príslušnej rozpočtovej položke prebiehajúceho rozpočtového roku. Nemôžu sa vzťahovať na nové výdavky, ktorých princíp ešte nebol schválený pri poslednom pravidelnom prijímaní rozpočtu.

Okrem toho výdavky, ako napríklad nájomné, ktoré musia byť uhradené v predstihu, je možné uhradiť od 1. decembra z úverov určených na nasledujúci rozpočtový rok.

Ak rozpočet nie je prijatý do začiatku rozpočtového roku, použije sa mutatis mutandis režim provizórnych dvanástok, ktorý ustanovuje všeobecné finančné nariadenie.

KAPITOLA 3**Princíp rovnováhy****Článok 11**

Rozpočet musí byť v príjmoch a výdavkoch vyvážený. Agentúra nemôže podpísať pôžičky.

Úvery nemôžu prekročiť sumu dotácie uvedenej v článku 5 zvýšenú o vymedzené príjmy a iné prípadné príjmy uvedené v článku 5.

Článok 12

Ak je výsledné saldo v zmysle článku 56 kladnej hodnoty, vracia sa Komisii až do výšky dotácie poskytnutej počas rozpočtového roku.

Rozdiel medzi dotáciou uvedenou v článku 5 a dotáciou, ktorá bola poskytnutá agentúre, sa ruší.

KAPITOLA 4**Princíp účtovnej jednotky****Článok 13**

Rozpočet je zostavený, realizovaný a vyúčtovaný v eurách.

Pre potreby pokladne však účtovník agentúry môže v náležité odôvodnených prípadoch vykonať operácie v národných menách a v prípade potreby v menách tretích krajín.

KAPITOLA 5**Princíp všeobecnosti****Článok 14**

Suma príjmov pokrýva sumu výdavkov, s výnimkou príjmov vymedzených na financovanie špecifických výdavkov. Príjmy a výdavky sú zapísané bez vzájomnej kompenzácie s výhradou článku 16.

Článok 15

Príjmy zodpovedajúce určitému účelu, ako príjmy z nadácií, dotácie, dary a dedičstvo, ako aj príjmy pochádzajúce z členských štátov, tretích krajín alebo rôznych inštitúcií pre výkon programov financovaných z iných zdrojov, ako je všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (ďalej len „všeobecný rozpočet“) tvoria príjmy vymedzené na financovanie špecifických výdavkov.

Každý vymedzený príjem musí pokryť všetky priame alebo nepriame výdavky na danú činnosť alebo účel. Rozpočet určuje štruktúru príjmu kategórií vymedzených príjmov a v rámci možnosti aj ich výšku.

Riadiaci výbor rozhoduje po obdržaní súhlasu Komisie o prijatí všetkých darov, dedičstiev a dotácií pochádzajúcich z iných zdrojov ako zo Spoločenstva.

Článok 16

Ceny výrobkov alebo dávky poskytnuté agentúre sú pripísané do rozpočtu v celkovej sume bez dane, ak zahŕňajú daň, ktorá je preplácaná naspäť buď členským štátom na základe protokolu o privilégiách a imunitách Európskych spoločenstiev, alebo členským štátom, alebo tretím štátom na základe iných náležitých zmlúv.

Národné daňové výdavky, hradené dočasne agentúrou na základe prvého odseku, sú zapísané na čakacom účte, pokiaľ nebudú vrátené daným štátom. Prípadné záporné saldo je zapísané ako výdavok rozpočtu.

KAPITOLA 6

Princíp špecializácie

Článok 17

Všetky úvery sú rozdelené podľa názvu a kapitoly, kapitoly sú delené na články a položky.

Článok 18

O prevodoch úverov v rámci prevádzkového rozpočtu rozhoduje riaditeľ. V predstihu o tom informuje Komisiu a riadiaci výbor, ktorí majú lehotu jeden mesiac na vyjadrenie nesúhlasu s týmito prevodmi. Po uplynutí tejto lehoty sa považujú za prijaté.

Úvery zodpovedajúce vymedzeným príjmom nemôžu byť prevedené, iba ak si pri tom zachovajú svoje vymedzenie.

KAPITOLA 7

Princíp dobrého finančného hospodárenia

Článok 19

1. Rozpočtové úvery sú používané v súlade s princípom dobrého finančného hospodárenia, a to v súlade s princípmi hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti.

2. Princíp hospodárnosti spočíva v tom, že prostriedky používané agentúrou pri realizácii jej aktivít sú dostupné v potrebnom čase, v príslušnom množstve a kvalite a za najlepšiu cenu.

Princíp efektívnosti sa usiluje o najlepší vzťah medzi použitými prostriedkami a dosiahnutými výsledkami.

Princíp účinnosti spočíva v úsilí o dosiahnutie určených špecifických cieľov a o dosiahnutie predpokladaných výsledkov. Tieto výsledky musia byť vyhodnotené.

3. Ročný program práce výkonnej agentúry prijatý riadiacim výborom obsahuje detailné ciele a ukazovatele výkonu.

KAPITOLA 8

Princíp transparentnosti

Článok 20

Rozpočet je zostavený, realizovaný a vyúčtovaný v súlade s princípom transparentnosti.

Rozpočet a opravné rozpočty sú po ich definitívnom prijatí publikované v Úradnom vestníku Európskej únie do dvoch mesiacov od ich schválenia.

HLAVA III

ZOSTAVENIE A ŠTRUKTÚRA ROZPOČTU

Článok 21

Výkonná agentúra predloží Komisii najneskôr do 31. marca daného roku predbežný prehľad príjmov a výdavkov, zostavený riaditeľom agentúry a schválený riadiacim výborom, všeobecných zameraní potvrdzujúcich prehľad a tiež program práce agentúry.

Predbežný prehľad príjmov a výdavkov agentúry zahŕňa:

- zoznam zamestnancov stanovujúci počet dočasných zamestnancov, ktorých zamestnávanie bude schvaľované v rámci obmedzení rozpočtových úverov na základe hodnoty a kategórie;
- v prípade zmeny počtu zamestnancov odôvodnenie stavu, ktorý vedie k žiadosti o nových zamestnancov;
- trojmesačný plán pokladne v oblasti platieb a inkasa.

Článok 22

V rámci prijímania všeobecného rozpočtu predloží Komisia rozpočtovému úradu plánovaný stav agentúry a navrhne výšku dotácie určenej pre agentúru a počet zamestnancov, ktorý považuje za potrebný pre agentúru.

Rozpočet agentúry môže byť v súlade s postupom uvedeným v článku 13 nariadenia (ES) č. 58/2003 prijatý ako konečný len po konečnom prijatí všeobecného rozpočtu Európskej únie.

Rozpočtový úrad schváli na základe ustanovení článku 24 zoznam zamestnancov všetkých agentúr, ako aj všetky ich neskoršie zmeny.

Každá zmena v rozpočte vrátane zoznamu zamestnancov je predmetom opravného rozpočtu prijatého rovnakým postupom ako pôvodný rozpočet, s výhradou článkov 18 a 24.

Článok 23

Rozpočet obsahuje prehľad príjmov a prehľad výdavkov. Uvádza:

1. v prehľade príjmov:
 - a) predpokladané príjmy agentúry na príslušný rozpočtový rok;
 - b) príjmy z predošlého rozpočtového roku a z rozpočtového roku n-2;
 - c) príslušný komentár pre každú položku príjmov;
2. v prehľade výdavkov:
 - a) úvery za príslušný rozpočtový rok;
 - b) úvery z predošlého rozpočtového roku a z rozpočtového roku n-2;
 - c) príslušný komentár pre každú položku výdavkov.

Článok 24

1. Zoznam zamestnancov uvedený v článku 21 obsahuje popri povolenom počte zamestnancov pre rozpočtový rok aj povolený počet zamestnancov v predošlom rozpočtovom roku, ako aj počet reálne obsadených zamestnaneckých miest. Pre agentúry predstavuje pevný limit, nad tento limit nie je možné realizovať žiadnu nomináciu.

Riadiaci výbor však môže zmeniť zoznam zamestnancov až do výšky 10 % pre miesta do hodnoty A3 tak, aby to neovplyvnilo objem príslušného úveru na personál pri plnom výkone a aby zostal dodržaný limit pre celkový počet miest povolených zoznamom zamestnancov.

2. Porušením odseku 1 môžu byť činnosti vykonávané na čiastočný úväzok a povolené úradom, ktorý má právomoc nominácie v súlade s ustanoveniami o štatúte zamestnancov a o systéme platom pre ostatných úradníkov Európskych spoločenstiev (ďalej len „postavenie“) kompenzované.

HLAVA IV

SPRAVOVANIE ROZPOČTU

KAPITOLA 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 25

Riaditeľ vykonáva funkcie príkazcu. Je zamestnancom so štatútom zamestnanca ES. Spravuje rozpočet v oblasti príjmov a výdavkov v súlade s týmto nariadením, na svoju vlastnú zodpovednosť a v rámci poskytnutých úverov.

Článok 26

Riaditeľ môže previesť svoje právomoci spravovania rozpočtu na úradníkov agentúry, ktorí majú štatút zamestnanca ES. Títo úradníci môžu konať len v rámci právomocí, ktoré sú im výslovne udelené.

Článok 27

V zmysle kapitoly 2 tejto časti je každému finančnému aktérovi zakázané vykonať akýkoľvek akt spravovania rozpočtu, pri ktorom by mohli byť v konflikte jeho vlastné záujmy so záujmami agentúry alebo Spoločenstiev. Ak sa takýto prípad vyskytne, príslušný aktér má povinnosť nekonať a informovať o tom svojho nadriadeného. Riaditeľ o tom musí informovať riadiaci výbor.

Konflikt záujmov nastane, ak je nestranný a objektívny výkon funkcií finančného aktéra spravujúceho rozpočet alebo vnútorného audítora vystavený nebezpečenstvu z rodinných a citových dôvodov, z dôvodu politickej príslušnosti, z dôvodu ekonomických záujmov alebo z akéhokoľvek motívu záujmového spoločenstva a osoby požívajúcej výhody.

KAPITOLA 2

Finanční aktéri

Článok 28

Funkcie príkazcu a účtovníka sú oddelené a navzájom nezlučiteľné.

Článok 29

Príkazca je poverený spravovaním príjmov a výdavkov v súlade s princípmi dobrého finančného riadenia a zabezpečením ich súladu s právom a zákonom. Počas 5 rokov od rozhodnutia o vyúčtovaní výkonu rozpočtu ukladá dôkazové materiály týkajúce sa vykonaných operácií.

Príkazca vytvorí v súlade s minimálnymi náležitými normami prijatými Komisiou pre vlastné oddelenia a so zreteľom na špecifické riziká spojené s prostredím, ktoré riadi, organizačnú štruktúru, systém a postupy riadenia a vnútornej kontroly prispôbené výkonu jeho funkcií vrátane v prípade potreby *ex post* kontroly.

V závislosti od povahy a rozsahu svojich úloh môže príkazca zaviesť v rámci svojich oddelení funkciu odborníka a poradcu, ktorý mu bude pomáhať pri riadení rizík spojených s jeho aktivitami.

Pred povolením operácie musí úradník, ktorý nie je úradníkom iniciujúcim operáciu, skontrolovať operačné a finančné aspekty operácie. Kontrola *ex ante* a *ex post* a iniciácia operácie sú dve nezávislé funkcie.

Príkazca podá riadiacemu výboru správu o svojich funkciách najneskôr do 15. marca rozpočtového roka vo forme ročnej správy o činnosti v súlade s článkom 9 ods. 7 nariadenia (ES) č. 58/2003.

Článok 30

Riadiaci výbor menuje účtovníka so štatútom zamestnanca ES, ktorý je poverený:

- a) správnym vykonávaním platieb, inkasom príjmov a pokrytím zaznamenaných pohľadávok;
- b) vytvorením účtov agentúry v súlade s hlavou VI;
- c) vedením účtovníctva v súlade s hlavou VI;
- d) zavedením v súlade s ustanoveniami prijatými účtovníkom Komisie účtovných pravidiel a metód, a tiež účtovného plánu;
- e) spravovaním pokladne.

Účtovník obdrží od príkazcu zaručujúceho spoľahlivosť informácií, ktoré zverejňuje, všetky informácie potrebné na vytvorenie účtov, ktoré budú predstavovať verný obraz o majetku agentúry a rozpočtovom výkone.

Účtovník má ako jediný splnomocnenie na zaobchádzanie s prostriedkami a cennými papiermi. Je zodpovedný za ich uchovávanie.

KAPITOLA 3

Povinnosti finančných aktérov

Článok 31

Každý, kto sa zúčastňuje finančného riadenia a kontroly finančných operácií a považuje rozhodnutie, ktoré mu bolo nariadeným uložené vykonať či prijať za nezákonné, prípadne v rozpore s princípmi dobrého finančného riadenia alebo s profesionálnymi pravidlami, ktoré sa zaviazal rešpektovať, bude o tom písomne informovať riaditeľa a v prípade nečinnosti riaditeľa bude s časovým odstupom informovať inštanciu stano-

venú v článku 35 a riadiaci výbor. V prípade akejkoľvek nelegálnej aktivity, podvodu alebo korupcie, schopných poškodiť záujmy Spoločenstva, bude informovať orgány a inštalácie poverené platnou legislatívou.

Článok 32

Bez toho, aby boli dotknuté prípadné disciplinárne opatrenia, môžu príslušní príkazcovia v ktorejkoľvek chvíli dočasne alebo definitívne stiahnuť splnomocnenie vydané orgánom, ktorý ich menoval, a to na základe odôvodneného rozhodnutia a po tom, ako boli vypočutí. Riaditeľ je oprávnený v ktorejkoľvek chvíli zrušiť svoj súhlas k určitému špecifickému splnomocneniu.

Bez toho, aby boli dotknuté prípadné disciplinárne opatrenia, môže byť účtovník na základe odôvodneného rozhodnutia a po tom, ako bol vypočutý, v ktorejkoľvek chvíli dočasne alebo definitívne odvolaný riadiacim výborom zo svojej funkcie. Riadiaci výbor následne menuje dočasného účtovníka.

Článok 33

Ustanovenia tejto kapitoly nerozhodujú o trestnej zodpovednosti príkazcu a jeho splnomocencov za podmienok, ktoré určuje platné vnútroštátne právo a tiež platné ustanovenia o ochrane finančných záujmov Spoločenstva a boji proti korupcii vzťahujúce sa na zamestnancov Spoločenstiev a členských krajín.

Každý príkazca a účtovník nesie v podmienkach daných štatútom disciplinárnu aj trestnú zodpovednosť. V prípade akejkoľvek nelegálnej aktivity, podvodu alebo korupcie, schopných poškodiť záujmy Spoločenstva, budú úrady a inštalácie poverené platnou legislatívou zadržané.

Článok 34

1. Príkazca nesie trestnú zodpovednosť v podmienkach daných štatútom. Z tohto titulu môže byť nútený úplne napraviť škodu spôsobenú Spoločenstvám z dôvodu závažných osobných chýb, ktoré spôsobil pri výkone alebo zneužíjú svoju funkciu, najmä ak mal v úmysle inkasovať alebo vydal príkaz inkasovať, zaúčtoval určité výdavky alebo podpísal platobný príkaz bez toho, aby to bolo v súlade s platným nariadením.

Rovnako je hodnotený prípad, keď z dôvodu závažného osobného zlyhania zanedbá vystavenie potvrdenia o vzniku pohľadávky, alebo ak zanedbá alebo bezdôvodne odkladá vydanie príkazu inkasa, alebo ak zanedbá alebo bezdôvodne odkladá vydanie platobného príkazu, čo by mohlo mať za následok občiansku zodpovednosť agentúry voči tretím osobám.

2. Ak príslušný príkazca považuje rozhodnutie, ktorým je poverený, za neobvyklé alebo za odporujúce princípom dobrého finančného riadenia, je povinný o tom písomne oboznámiť orgán, ktorý ho splnomocnil. V prípade, že orgán, ktorý ho splnomocnil, písomne potvrdí príslušnému príkazcovi nariadenie vykonať uvedené rozhodnutie, príkazca, zbavený zodpovednosti, ho musí vykonať.

Článok 35

1. Inštancia zriadená Komisiou v súlade s článkom 66 ods. 4 všeobecného finančného nariadenia na účel určenia finančnej nezákonnosti a jej prípadných dôsledkov, vykonáva voči agentúre tie isté právomoci ako tie, ktoré sú jej určené vykonávať voči oddeleniam Komisie.

Na základe stanoviska tejto inštancie rozhodne riaditeľ o začatí trestného alebo disciplinárneho konania. V prípade, že inštancia odhalila systémové problémy, predloží príkazcovi a vnútornému audítorovi Komisie správu s odporúčaniami. Ak táto správa obsahuje aj pochybnosti týkajúce sa riaditeľa, inštancia ju predloží riadiacemu výboru a vnútornému audítorovi Komisie.

2. Každý zúčastnený môže byť požiadaný, aby čiastočne alebo úplne napravil škodu spôsobenú agentúre z dôvodu závažných osobných chýb, ktoré spôsobil pri výkone alebo zneužitím svojej funkcie. Rozhodnutie prijíma orgán, ktorý ho menoval, hneď ako boli splnené formality, predpísané v disciplinárnej oblasti štatútom.

Článok 36

Za chybu, ktorá môže za podmienok daných štatútom znamenať disciplinárnu alebo trestnú zodpovednosť účtovníka, sa považuje:

- a) strata alebo zničenie fondov, valút a dokumentov, ktoré mu boli zverené, alebo zapríčinenie takejto straty alebo zničenia svojou nedbanlivosťou;
- b) pozmenenie bankových účtov alebo bežných poštových účtov bez predbežného oznámenia príkazcovi;
- c) inkasovanie alebo vykonávanie platieb, ktoré nie sú v súlade s príslušnými nariadeniami o inkase a platbách;
- d) zanedbanie evidencie príjmov.

KAPITOLA 4**Príjmové operácie****Článok 37**

Akékoľvek opatrenie alebo situácia, ktorým sa vytvára alebo mení pohľadávka agentúry, je predmetom predbežného predpokladu pohľadávky zo strany príslušného príkazcu.

Článok 38

Zistenie pohľadávky je akt, ktorým príkazca:

- a) overuje existenciu dlhov dlžníka;
- b) určuje alebo overuje skutočnosť a výšku dlhu;
- c) overuje podmienky vymáhateľnosti dlhu.

Každá istá, likvidná a vymožitelná pohľadávka sa musí konštatovať príkazcom na inkaso odovzdaným účtovníkoví spolu s oznámením o dlžnej sume – ťarchopise, zaslanom dlžníkovi. Oba tieto akty ustanovuje príslušný príkazca.

Bez toho, aby boli dotknuté platné zmluvy, dohody alebo predpisy, každá pohľadávka nesplatená v deň stanovený v ťarchopise bude podliehať úroku v súlade s nariadením (ES, Euratom) č. 2342/2002.

Článok 39

Platobný príkaz k úhrade je akt, ktorým príslušný príkazca vydáva príkaz k úhrade a dáva takto účtovníkoví pokyn uhradiť pohľadávku.

Účtovník vykoná príkazy k úhrade pohľadávok riadne vystavených príslušným príkazcom. Jeho povinnosťou je pracovať rýchlo, aby zabezpečil návrat príjmov agentúr, a zároveň musí dbať na zabezpečenie práva na tieto príjmy.

Sumy vyplatené nenáležite sú vymáhateľné.

Článok 40

Ak sa príslušný príkazca rozhodne zriecť vymáhania pohľadávky, uistí sa, že zrieknutie bolo zákonné a v súlade s princípom dobrého finančného riadenia. O svojom zámere zriecť sa pohľadávky podá správu riadiacemu výboru. Takéto zrieknutie sa vymáhania pohľadávky sa vyjadruje odôvodneným rozhodnutím príkazcu. Príkazca môže vydať takéto rozhodnutie len v prípade pohľadávok do výšky 5 000 EUR. V rozhodnutí o zrieknutí sa pohľadávky sa uvádza opis úsilia, ktoré bolo vynaložené na dosiahnutie splatenia pohľadávky, a právnej a skutkovej podstaty, z ktorej rozhodnutie vychádza.

Príslušný príkazca ruší pohľadávku, ak zistí právny alebo skutkový nedostatok, ktorý svedčí o tom, že pohľadávka nebola riadne stanovená. Príkazca môže vydať takéto rozhodnutie len v prípade pohľadávok do výšky 5 000 EUR. Takéto zrušenie sa vyjadruje rozhodnutím príslušného príkazcu a je predmetom primeraného zdôvodnenia.

Príslušný príkazca zníži alebo zvýši sumu, na ktorú bola pohľadávka vystavená, v prípade, že objaví faktickú chybu, ktorá vedie k úprave výšky pohľadávky; táto úprava však nesmie viesť k upusteniu od práva agentúry voči dlžníkovi. Takáto úprava sa realizuje rozhodnutím príslušného príkazcu a je predmetom primeraného zdôvodnenia.

Článok 41

Splatenie pohľadávky účtovník zaeviduje vo svojom účtovníctve a informuje o tom príslušného príkazcu. Na všetky príjmy v hotovosti musí účtovník vystaviť potvrdenku.

Ak ku dňu splatnosti stanovenom v ťarchopise neprišlo k platbe v hotovosti, účtovník o tom informuje príslušného príkazcu a bezodkladne začne akýmkoľvek právne dostupným spôsobom konať vo veci splatenia pohľadávky vrátane využitia možnosti kompenzácie; ak kompenzácia nie je možná, tak formou exekúcie.

Účtovník sa bude snažiť o vyrovnanie formou kompenzácie voči dlžníkovi, ktorý je sám veriteľom istej likvidnej a vymožitelnej pohľadávky voči agentúre.

Článok 42

Odklad splatnosti pohľadávky môže byť účtovníkom a príslušným príkazcom schválený iba na základe písomnej a náležite zdôvodnenej žiadosti dlžníka, a to za podmienky, že sa dlžník zaviazal platiť úroky počas celého schváleného obdobia odkladu splatnosti, ktoré sa bude počítat od pôvodného dňa splatnosti, a zároveň v záujme ochrany práv agentúry zriadi finančnú zábezpeku vo výške pôvodnej dlžnej čiastky plus úroky.

KAPITOLA 5

Výdavkové operácie

Článok 43

Každý výdavok je predmetom záväzku, likvidácie platobného príkazu alebo platby.

Článok 44

Ku každému opatreniu, ktoré má za následok výdavok v rozpočte, musí príslušný príkazca predbežne pristupovať ako k záväzku v rozpočte, skôr ako vstúpi do právneho záväzku voči tretím osobám.

Individuálne právne záväzky prislúchajúce predbežným alebo individuálnym rozpočtovým záväzkom sú uzavreté najneskôr k 31. decembru roka N. Saldo neuzatvorených právnych záväzkov voči rozpočtovým záväzkom je uvoľnené príslušným príkazcom.

Článok 45

Po prijatí rozpočtového záväzku sa príslušný príkazca presvedčí o presnosti sumy stanovenej v rozpočte, o dostupnosti finančných prostriedkov a o súlade výdavku s platnými predpismi vrátane zachovania princípu dobrého finančného riadenia.

Článok 46

Likvidácia výdavku je akt, ktorým príslušný príkazca overí existenciu práv veriteľa, podmienky vymožitelnosti pohľadávky

a určí alebo overí stav a výšku pohľadávky. Každá likvidácia výdavku sa opiera o práva veriteľa.

Rozhodnutie o likvidácii je vyjadrené podpísaním potvrdenia príslušným príkazcom. V neinformatizovanom systéme sa pod potvrdením rozumie pečiatka a podpis príslušného príkazcu. V informatizovanom systéme sa pod potvrdením rozumie potvrdenie osobného hesla príslušného príkazcu.

Článok 47

Nariadenie výdavku je akt, ktorým príslušný príkazca dá vydaním platobného príkazu účtovníkovi pokyn uhradiť výdavok, ktorý zlikvidoval. Platobný príkaz je opatrený dátumom a podpisom príslušného príkazcu a osvedčením potvrdzujúcim zapísanie majetku do inventára podľa článku 64.

Uhradenie výdavkov vykoná účtovník v rámci disponibilných zdrojov.

Článok 48

Operácie likvidácie, nariadenia a uhradenia výdavkov musia byť uskutočnené v stanovenom čase a podľa ustanovení všeobecného finančného nariadenia a príslušných spôsobov výkonu.

KAPITOLA 6

Vnútorný audit

Článok 49

Vnútorný audit je vo výkonných agentúrach vykonávaný vnútorným auditorom Komisie.

Vnútorný auditor Komisie má voči výkonným agentúram rovnaké kompetencie ako voči oddeleniam Komisie v súlade s článkom 85 a 86 všeobecného finančného nariadenia. Riadiacemu výboru a riaditeľovi predkladá správu o svojich zisteniach a odporúčaní. Títo potom zabezpečujú naplnenie odporúčaní formulovaných na základe auditu a informujú o tom Komisiu. Vnútorný auditor agentúre predloží, informujúc o tom Komisiu, výročnú správu, v ktorej udá počet a druh uskutočnených auditov, formulované odporúčania a stanovené riešenia týchto odporúčaní.

Povinnosti vnútorného audítora pri výkone jeho funkcie sú stanovené v súlade s článkom 87 všeobecného finančného nariadenia.

Agentúra každoročne predloží Komisii a orgánu, ktorý ho pozbaví záväzkov, správu vypracovanú riaditeľom agentúry, v ktorej popíše počet a druhy vnútorných auditov, formulované odporúčania a stanovené riešenia týchto odporúčaní.

HLAVA V

UZATVÁRANIE ZMLÚV VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

Článok 50

1. Ustanovenia všeobecného finančného nariadenia a nariadenia (ES, Euratom) č. 2342/2002 sa uplatňujú pri uzatváraní zmlúv verejného obstarávania v rámci fungovania agentúry.

2. Výkonné agentúry môžu požiadať o to, aby boli pridružené pri uzatváraní verejných zmlúv alebo zmlúv medzi inštitúciami, majúúc právomoc prisúdenia vo verejnom obstarávaní.

3. Porušujúc odsek 1, čo sa týka obstarania majetkov a služieb alebo realizácie prác, ktoré môžu Komisia alebo medziinštitučné kancelárie zabezpečiť, sú výkonné agentúry prvé, ktoré rozhodujú, až potom prídu na rad procesy obstarávania.

HLAVA VI

PREDKLADANIE ÚČTOV A ÚČTOVNÍCTVO

KAPITOLA 1

Predkladanie účtov

Článok 51

Účty agentúry sa skladajú zo stavov financií a položiek výkonu rozpočtu. Sú sprevádzané správou o rozpočtovom riadení a riadení finančného výkonu.

Článok 52

Účty musia byť riadne, pravdivé a úplné a poskytovať verný obraz o:

a) finančných položkách; pasívach a aktívach, výdavkoch a výnosoch, právach a záväzkoch nezohľadnených v aktívach a pasívach, ako aj o tokoch v pokladni;

b) o položkách výkonu rozpočtu v príjmoch a výdavkoch.

Článok 53

Stav financií je vypracovaný na základe všeobecne uznávaných účtovných princípov spresnených nariadením (ES, Euratom) č. 2342/2002, čo sa týka kontinuity aktivít, opatrnosti, udržateľnosti účtovných metód, porovnateľnosti informácií, relatívnej dôležitosti, nemožnosti kompenzácie, prednosti skutočnosti pred zdaním, účtovej evidencie.

Článok 54

Podľa princípu účtovnej evidencie, finančné stavy zobrazujú výdavky a výnosy prislúchajúce k finančnému roku, bez ohľadu na dátum platby alebo hotovostnej platby.

Hodnota položiek aktív a pasív je stanovená na základe pravidiel hodnotenia určených účtovnými metódami uvedenými v článku 59.

Článok 55

Výkazy sú uvádzané v eurách a zahŕňajú:

a) súvahu a výsledný hospodársky účet k 31. decembru uplynulého obdobia, ktoré sú uvedené podľa štruktúry stanovenej smernicou Rady o výročných účtoch určitých foriem spoločností, zohľadňujúc však osobitú povahu činností agentúry;

b) tabuľku pokladničných tokov, ktorá zobrazuje príjmy a výdavky, ako i konečný stav pokladne;

c) stav zmien vlastného kapitálu zobrazuje podrobným spôsobom pokles a nárast každej položky kapitálových účtov počas finančného roka.

Príloha k finančným stavom dopĺňa a komentuje predloženú informáciu a zároveň poskytuje doplnkové údaje, ktoré požaduje účtovná prax na medzinárodnej úrovni, ak sú tieto informácie relevantné vo vzťahu k aktivitám agentúry.

Článok 56

Položky výkonu rozpočtu sú uvádzané v eurách. Zahŕňajú:

a) výsledný účet výkonu rozpočtu, ktorý rekapituluje všetky vykonané rozpočtové operácie v príjmoch a výdavkoch, je prezentovaný v rovnakej podobe ako samotný rozpočet;

b) prílohu k výslednému účtu výkonu rozpočtu, ktorá komentuje a dopĺňa informácie poskytnuté v rozpočte.

Článok 57

Účty agentúry sú konsolidované s účtami Komisie v súlade s procedúrou opísanou v článku 14 nariadenia (ES) č. 58/2003 a v súlade s nasledujúcimi ustanoveniami:

a) riadiaci výbor poskytne najneskôr k 1. marcu po uzavretí výkonu rozpočtu, predbežné účty spolu so správou o finančnom a rozpočtovom riadení účtovníkovi Komisie a Dvoru audítorov;

- b) riadiaci výbor schváli na základe projektu predloženého riaditeľom konečné účty agentúry a poskytne ich najneskôr k 1. júlu po uzavretí výkonu rozpočtu účtovníkovi Komisie a Dvoru audítorov, ako i Európskemu parlamentu a Rade;
- c) konečné účty agentúry skonsolidované s účtami Komisie budú zverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* do 31. októbra po uzavretí výkonu rozpočtu;
- d) riaditeľ adresuje Dvoru audítorov odpoveď na ich prípadné zistenia, ktoré Dvor audítorov formuloval vo svojej správe uvedenej v článku 14 ods. 3 nariadenia (ES) č. 58/2003, najneskôr do 30. septembra.

KAPITOLA 2

Účtovníctvo

Článok 58

1. Účtovníctvo agentúry je systémom organizácie rozpočtových a finančných informácií, ktorý umožňuje zoradiť, uchovať a evidovať údaje.

Účtovníctvo sa skladá zo všeobecného účtovníctva a rozpočtového účtovníctva. Obe účtovníctva sú vedené v eurách za kalendárny rok.

Údaje všeobecného ako i rozpočtového účtovníctva sú uzatvárané ku dňu ukončenia výkonu rozpočtu s cieľom vypracovania účtov uvedených v kapitole 1.

2. Odsek 1 nie je prekážkou vedenia analytického účtovníctva príkazcom.

Článok 59

Pravidlá a metódy účtovania, ako i účtovný plán uspostavený pre aplikáciu agentúrou, sú určené účtovníkom Komisie analogicky s článkom 133 všeobecného finančného nariadenia.

Článok 60

Všeobecné účtovníctvo chronologickým spôsobom, podvojnou metódou, uvádza udalosti a operácie, ktoré poznačili ekonomickú, finančnú a majetkovú situáciu agentúry.

Článok 61

Jednotlivé pohyby na účte, ako aj ich saldá, sú zapísané v účtovných knihách.

Všetky účtovné zápisy vrátane účtovných opráv sa opierajú o podklady, na ktoré sa odvolávajú. Účtovný systém musí umožňovať znovu prejsť všetky účtovné zápisy.

Článok 62

Po uzavretí výkonu rozpočtu a až po deň predloženia konečných účtov vykonáva účtovník agentúry opravy, ktoré bez toho, aby spôsobili nárast alebo pokles hotovosti, sú potrebné pre riadne, pravdivé a čestné predloženie účtov.

Článok 63

Rozpočtové účtovníctvo umožňuje sledovať podrobným spôsobom výkon rozpočtu. Rozpočtové účtovníctvo zaznamenáva všetky kroky výkonu rozpočtu v príjmoch a výdavkoch predpokladaných v časti IV.

Článok 64

Účtovník agentúry dohliada v súlade s modelom prijatým účtovníkom Komisie na inventár všetkého hmotného, nehmotného a finančného majetku, ktorý tvorí majetok agentúry. Účtovník agentúry overuje, či inventárne zápisnice zodpovedajú skutočnosti.

Predaj nábytku musí byť riadne inzerovaný.

HLAVA VII

VONKAJŠIA KONTROLA A POZBAVENIE ZÁVÄZKU

Článok 65

Účtovný dvor zabezpečuje kontrolu účtov agentúry v súlade s článkom 248 zmluvy ES.

Kontrola vykonávaná Dvorom audítorov je upravená v článkoch 139 až 144 všeobecného finančného nariadenia.

Riadiaci výbor doručí Dvoru audítorov konečný rozpočet. V čo najkratšom čase informuje Dvor audítorov o všetkých svojich rozhodnutiach a uzneseniach týkajúcich sa výkonu článkov 15, 18, 26 a 31.

Článok 66

Európsky parlament na základe odporúčania, ktoré nariadi Rada kvalifikovanou väčšinou, uvoľňuje riaditeľa zo záväzku výkonu prevádzkového rozpočtu vykonávanom v rozpočtovom roku N najneskôr 29. apríla roku N+2.

Rozhodnutie o uvoľnení sa týka účtov všetkých príjmov a výdavkov agentúry, ako aj salda, ktoré z nich vyplývajú a aktív a pasív agentúry popísaných v súvahe. Toto uvoľnenie je pridelené súčasne s uvoľnením záväzkov výkonu všeobecného rozpočtu Európskej únie.

S cieľom povoliť uvoľnenie Európsky parlament skúma po Rade účty, finančné stavy a stavy výkonu rozpočtu agentúry. Rovnako sa zaoberá aj správou Dvora audítorov uvedenou v článku 14 ods. 3 nariadenia (ES) č. 58/2003 doplnenou o odpovede riaditeľa.

Riaditeľ predkladá Európskemu parlamentu na jeho žiadosť rovnakým spôsobom, ako to ustanovuje článok 146 ods. 3 všeobecného finančného nariadenia, všetky informácie potrebné pre dobrý priebeh procesu uvoľnenia daného záväzku.

Článok 67

Riaditeľ a Komisia urobia všetko pre to, aby zistenia doplňujúce rozhodnutie o uvoľnení vydané Európskym parlamentom, ako aj komentáre doplňujúce odporúčanie na uvoľnenie prijaté Radou, boli uplatnené.

Na žiadosť Európskeho parlamentu alebo Rady vypracuje riaditeľ správu o opatreniach prijatých v nadväznosti na tieto zistenia a komentáre. Po jej predbežnom zaslaní Komisii doručí kópiu aj Dvoru audítorov.

HLAVA VIII

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 68

Termíny uvedené v článku 57 sa po prvý raz budú aplikovať vo finančnom roku 2005.

Pre predchádzajúce finančné roky sú tieto termíny stanovené nasledovne:

- a) 15. september pre článok 57, bod b),
- b) 30. november pre článok 57, bod c),
- c) 31. október pre článok 57, bod d).

Ustanovenia časti VI budú aplikované postupne na základe technických možností s cieľom naplno ich uplatniť vo finančnom roku 2005.

Článok 69

Čo sa týka rozpočtových otázok vyplývajúcich z ich príslušných kompetencií, Európsky parlament, Rada a Komisia sú oprávnení získať všetky potrebné informácie a zdôvodnenia.

Článok 70

Toto nariadenie nadobúda účinnosť v tretí deň od jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v plnom rozsahu a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 21. septembra 2004

Za Komisiu
Michele SCHREYER
člen Komisie